

v zvezi s Francosko, ki ji je leta 1859 pridnbla Lombardijo in dalje je zavezana tudi Pruski, ki je leta 1866 pridobila Benečansko; komu bi tedaj naj pomagala, če bi se res vnela vojska med Francosko in Prusko? — Pravi se, da ji je že Francoska obljubila prepustiti papeževe dežele, če bi Italija stala na francoski strani.

Kaj bi storila Avstrija, se še celo ne ve, in zato je na vsak način delala do tega, da se napravi mir.

Najnovejše vesti res pravijo, da je kraljevič Leopold odstopil od svojega namena in se kraljestva v Španjski celo odpovedal, če bi se to res potrdilo, je spet vse poravnano, in mir, kterege vse evropske vlade sila potrebujejo, se ne bo kall.

Na Dunaju gleda zdaj vse na velikansko pravdo proti voditeljem delavcev, ki so obdolženi, da so hoteli s silo demokratično republiko osnovati in se osebe cesarjeve polastiti.

Volitve v Česki so dokončane, in zmagali so ne samo pri kmečkih volitvah, temuč tudi v mestih sami deklaranti. Vdeleženje je bilo še bolj živo, kakor prejšnje leta.

V Lvovu sta izvoljena v deželnem zbor dva moža, ki sta si v politiki naj vekša nasprotnika, namreč: Smolka in Ziemalkovski, kar je res prav čudno, in zdaj se pravi, da Smolka ne bo prevzel poslanstva in sicer zato ne, ker v Lvovu ni izvoljen noben prirženec njegove stranke. V Poljski so take zmešnjave, da se res mora reči, da Poljaki sami ne vejo kaj hočejo.

V Sleziji so izvoljeni sami ustavoverniki, in Slovani imajo tudi samo enega zastopnika.

V Tirolski pa so izvoljeni sami konservative, t. j. federalisti, med njimi tudi znani govornik Greuter.

V Vorarlberskem so izvoljeni samo klerikalci.

V Gorici sta zmagala kolikor nam je znano, pri volitvi v deželnem zbor, gg. Lavrič in Faganelli.

Iz Hrvaške se piše, da bode dubovščina hrvaško-slavonska protestovala zoper Mihajloviča, novoimenovanega nadškofa zagrebškega, ker on ni Hrvat in hrvatskega jezika celo ne zna.

Iz Dalmacije je prišla vesela novice, da so narodnjaki pri volitvah kmečkih okrajev zmagali.

Iz Pekinga se piše, da je tamo bila velika ljudska ustaja proti Francozom. Vsi francoski duhovniki so ubiti.

Novičar.

(Iz Maribora.) Tukajšna čitalnica ima svoj polletni občni zbor v petek 15. t. m. ob $\frac{1}{2}$ 9 zvečer. Program: 1. Polaganje računa, 2. Volitev tajnika, 3. Obravnava posameznih predlogov.

Odbor.

(*Iz Zuženberka*) na dolnjem Kranjskem se piše, da je bila tamo 2. julija popoldne strašna burja, ki je drevesa izkoreninila in zlamala in strehe odnesla. Potem je začela iti toča, ki je polje in vinograde strašno opustošila. Škoda je neizmerna velika.

(*Kmetje ne zaupajte vsakemu neznanemu.*) V Sz-Ujvaru na Erdeljskem sta dva nepoznana gospoda (bila sta žida) nekemu ubogemu kmetu z goljufijo vzela 100 gold. Žida sta namreč videla, da je kmet, Rumunec, prodal na sejmu dve kravi, sklenola sta zato mu hitro vzeti na lep način denar. Stopita k njemu, in eden izmed njiju pripovedava kmetu, da je on tudi krave prodal in za nje dobil samo krive bankovce, in da to bolj potrdi, odpošlje hitro svojega tovarša za kupcem da bi ga naj dal pograbiti in da bi ali dobil od njega dobre bankovce, ali pa da mu naj vzame krave. Kmet se na to zlo ustraši in prosi gospoda, naj pregleda njegove bankovce ali so pravi; gospod to stori in kmet čuje na svoje veselje, da so bankovci celo veljavni. Prej, ko mu gospod denarje nazaj dá, še ga opominja, da naj stotnjak bolj skupej zloži in mu pokaže, kako, zložen stotnjak je vendar hitro porinol v svoj žep in je dal kmetu samo neki ednaki zložen papir z drugimi manjšimi bankovci; na to prosi kmesta, naj mu prinese cigar. Kmet to veselo stori in odide po cigare, ko jih prinese, gospoda ni bilo nikjer več najti, ko se mu nekoliko sumljivo zdi, pogleda svoj denar in opazi še le zdaj, da ga je gospod za stotnjak goljufal. Pravi se vendar, da so na srečo goljufi že dobljeni.

(*Tudi psi kradajo listnice z denari.*) Pri Peštu je spal neki precej premožen gospod poleg nekega gozda, ko se zbudi, vidi, da neki pes ravno v bližnji gozd beži in njegovo listnico z denarji nese. Psi so nasledovali in ko pridejo v

gozd, so videli, da je neka stara baba ravno denar iz listnice vzela in v njedra porinola, listnico pa v grm vrgla. — Baba je naučila psa krasti in je od tega živel.

(*Poraba kupljivih gnojnih stvari v prusovski deželi saksonski.*) Še zmirom je dosta takih kmetov, ki misijo, da kupljivi gnoj nima nobene bodočnosti, ter trdijo, da je sama sleparja, če kdo pravi, da zemeljski pridelki le tedaj plačajo delo in trud, ako se razun navadnega gnoja rabi tudi kupljivi. Poglejmo enkrat v take dežele, v katerih se je kupljivi gnoj že udomačil, poglejmo enkrat med Saksonce, od katerih je znano, da so izvrstni kmeti, ter da prav dobro računati vejo. Iz letnih zapisnikov kmetijskih razvidimo, koliko je ena sama štacija v zadnjih letih takih gnojnih stvari prodala:

	1866	1867	1888	1869
Peruanski gvan	66.620	40.814	33.267	34.277 cent.
Odprt gvan	81.294	100.883	172.318	245.843
Chilisoliter	2.016	15.103	15.083	9.079
Superphosphat	37.029	30.478	33.919	37.397
Amonijakov superphosphat	1.081	25.629	40.783	51.795
Kostena moka	3.155	5.131	4.181	2.742
Potašelj	21.840	14.850	16.015	27.497
Vkup	213.035	232.888	315.566	408.630 cent.

Leta 1869 se je toraj skoro še enkrat toliko porabilo, kakor leta 1866.

Ni nam treba posebno povdarjati, da po tem navadni hlevni gnoj nič ne zgubi v svoji vrednosti; živinski gnoj je in ostane naj imenitniji in kmet si naj prizadeva, si pripravi toliko živinskega gneja, kolikor je le mogoče; a on naj njegovo zdatnost in moč po umetnih ali kupljivih gnojnih stvari povzdigne na najvišo stopinjo.

Hlapci noč'mo bit'.

Nemec bil je naš gospod,
Hlapec bil slovenski rod;
To se mora spremenit',
Hlapci noč'mo bit'.

Kol'kokrat še naša kri
Laško polje pognoji?
To se mora spremenit'
Hlapci noč'mo bit'.

Jezik naš nam psujejo,
Vero zasmehujejo.
To se mora spremenit',
Hlapci noč'mo bit'.

Kamor se Slovenec podá,
Za seboj beriča imá,
To se mora spremenit',
Hlapci noč'mo bit'.

"Jur s pušo."

Tržna cena pretekli teden.	Varaž dinu		V Mariboru		V Ceju		V Ptuju		
	fl.	k.	fl.	s.	fl.	k.	fl.	k.	
Pršenice vagan (drevinka)	.	4	50	4	80	5	—	4	30
Rži	.	3	50	3	55	3	70	3	—
Ječmena	“	3	—	3	20	3	70	0	—
Ovsja	“	2	—	2	50	2	50	3	—
Turšice (koruze) vagan	.	3	60	3	65	3	40	3	60
Ajde	“	3	40	3	—	3	50	2	70
Prosa	“	3	—	2	40	3	50	2	50
Krompirja	“	1	80	1	80	1	70	1	30
Govedine funt	“	—	20	—	27	—	26	—	25
Teletnine	“	—	22	—	26	—	24	—	25
Svinjetine črstve funt	“	—	26	—	26	—	24	—	26
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	.	9	—	10	50	8	50	10	—
“ 18"	—	—	6	—	5	60	—	—	—
“ 36" mehkih “	4	—	—	—	6	20	7	50	—
“ 18"	—	—	4	20	—	—	—	—	—
Ogljenja iz trdega lesa vagan	.	—	80	—	60	—	50	—	80
“ mechkega “	—	50	—	50	—	45	—	70	—
Senčni cent	—	1	20	2	10	1	90	2	—
Slame cent v šopah	—	1	80	1	50	1	20	1	40
“ za steljo	—	1	—	1	—	1	—	1	—
Slanine (špeha) cent	—	88	—	42	—	37	—	38	—
Jajec pet za	—	10	—	10	—	10	—	10	—

Napoleondor velja 9 fl. 88 kr. a. v.

Ažijo srebra 120.—

Narodno drž. posojilo 55.25.

Lotrijne srečke.

V Trstu 9. julija 1870: **82 73 14 10 81**
Prihodno srečkanje je 23. julija 1870.